

Τα σχολεία προσχολικής αγωγής Reggio Emilia

Στο Reggio Emilia της Βόρειας Ιταλίας παρουσιάστηκε μια πρωτοποριακή και καινοτόμος **μέθοδος προσχολικής αγωγής** στις αρχές της δεκαετίας του 1960.

Γνωστή σήμερα ως "**Μέθοδος Reggio - Reggio approach**", βλέπει τα μικρά παιδιά προσχολικής ηλικίας ως γεμάτα από περιέργεια, δημιουργικότητα και πλήθος ικανοτήτων. Μέσα από το πρόγραμμά του εκμεταλλεύεται αυτά τα στοιχεία για να τα αξιοποιήσει στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Το πρόγραμμα σπουδών που προτείνει είναι καθαρά **παιδοκεντρικό**. Οι δάσκαλοι κάνουν μάθημα, όπου τα παιδιά εμπνέονται να διδαχθούν: έτσι μπορεί να αξιοποιηθεί ο χώρος της βιβλιοθήκης, η αυλή του σχολείου, ο χώρος του θεατρικού παιχνιδιού κλπ. Το σχολικό περιβάλλον και η σχολική διακόσμηση είναι εξαιρετικά σημαντικά και θεωρούνται τα ίδια ως διδακτικό μέσο και εργαλείο.

Οι δάσκαλοι διαμορφώνουν τη **σχολική αίθουσα** σαν μια περιοχή θεατρικού παιχνιδιού, αλλά και φτιάχνουν γωνιές με τραπέζακια εργασίας και διαδραστικά περιβάλλοντα, όπου τα παιδιά θα μπορούν να παίξουν μεταξύ τους, να λύσουν προβλήματα και να μάθουν να επικοινωνούν αποτελεσματικά.

Τα **σχολεία Reggio** αφιερώνουν μεγάλο μέρος των σχολικών δραστηριοτήτων στις **τέχνες**, αφού, σύμφωνα με τη μεθοδολογία Reggio Emilia, τα παιδιά μαθαίνουν μέσα από πολλαπλές "συμβολικές γλώσσες" που προσφέρουν οι τέχνες, όπως η ζωγραφική, η μουσική, το κουκλοθέατρο, το θεατρικό παιχνίδι και άλλες τέχνες. Πρόκειται για μια εναλλακτική μαθησιακή διαδικασία με πολύ καλά αποτελέσματα.

Ο ιδρυτής **Loris Malaguzzi** το επισημαίνει στο ποίημά του με τίτλο "**Το παιδί αποτελείται από εκατό**".

Το παιδί έχει εκατό γλώσσες,
εκατό χέρια,
εκατό σκέψεις,
εκατό τρόπους σκέψεις,
παιχνιδιού, ομιλίας.
Εκατό, πάντα εκατό
τρόπους να ακούει,
να θαυμάζει, να αγαπά.
Εκατό χαρές
να τραγουδά και να καταλαβαίνει,
Εκατό κόσμους
να εφευρίσκει,
εκατό κόσμους
να ονειρεύεται.
Το παιδί έχει
εκατό γλώσσες
(και εκατό εκατό εκατό ακόμη),
αλλά του αποστερούν τις ενενήντα εννιά.
Το σχολείο και ο πολιτισμός
διαχωρίζουν το κεφάλι από το σώμα.
Λένε στο παιδί:
να σκέφτεται χωρίς τα χέρια,
να τα καταφέρνει χωρίς το κεφάλι,
να ακούει και να μη μιλάει,

να κατανοεί χωρίς να χαίρεται,
να αγαπά και να θαυμάζει
μόνο το Πάσχα και τα Χριστούγεννα.
Λένε στο παιδί να ανακαλύψει τον κόσμο που ήδη υπάρχει,
και από τις εκατό κλέβουν τις ενενήντα εννιά.
Λένε στο παιδί
ότι η εργασία και το παιχνίδι,
η πραγματικότητα και η φαντασίωση,
η επιστήμη και η φαντασία,
ο ουρανός και η γη,
η λογική και το όνειρο
είναι πράγματα
που δεν πάνε μαζί.
Κι έτσι, λένε στο παιδί
ότι οι εκατό δεν υπάρχουν.
Το παιδί λέει:
Αποκλείεται. Οι εκατό υπάρχουν!":

Το παιδί
αποτελείται από εκατό.
Το παιδί έχει εκατό γλώσσες,
εκατό χέρια,
εκατό σκέψεις,
εκατό τρόπους σκέψεις,
παιχνιδιού, ομιλίας.
Εκατό, πάντα εκατό
τρόπους να ακούει,
να θαυμάζει, να αγαπά.
Εκατό χαρές
να τραγουδά και να καταλαβαίνει,
Εκατό κόσμους
να εφευρίσκει,
εκατό κόσμους
να ονειρεύεται.
Το παιδί έχει
εκατό γλώσσες
(και εκατό εκατό εκατό ακόμη),
αλλά του αποστερούν τις ενενήντα εννιά.
Το σχολείο και ο πολιτισμός
διαχωρίζουν το κεφάλι από το σώμα.
Λένε στο παιδί:
να σκέφτεται χωρίς τα χέρια,
να τα καταφέρνει χωρίς το κεφάλι,
να ακούει και να μη μιλάει,
να κατανοεί χωρίς να χαίρεται,
να αγαπά και να θαυμάζει
μόνο το Πάσχα και τα Χριστούγεννα.
Λένε στο παιδί να ανακαλύψει τον κόσμο που ήδη υπάρχει,
και από τις εκατό κλέβουν τις ενενήντα εννιά.
Λένε στο παιδί
ότι η εργασία και το παιχνίδι,
η πραγματικότητα και η φαντασίωση,

η επιστήμη και η φαντασία,
ο ουρανός και η γη,
η λογική και το όνειρο
είναι πράγματα
που δεν πάνε μαζί.
Κι έτσι, λένε στο παιδί
ότι οι εκατό δεν υπάρχουν.
Το παιδί λέει:
Αποκλείεται. Οι εκατό υπάρχουν!

Οι δάσκαλοι που διδάσκουν στα σχολεία Reggio Emilia προγραμματίζουν την ύλη τους για όλο το έτος, βασισμένοι σε projects που κρατάνε μικρότερη ή μεγαλύτερη περίοδο. Αυτά τα **projects** έχουν στόχο να μάθουν τα παιδιά να κάνουν υποθέσεις, να ανακαλύπτουν πώς να συνεργάζονται αποτελεσματικά κ.ά. Όλοι οι στόχοι έχουν μια κοινή μέθοδο: **τη μάθηση μέσα από το παιχνίδι.**

Οι δάσκαλοι θεωρούν τους εαυτούς τους **ερευνητές** για τα παιδιά, βοηθώντας τα να ανακαλύψουν τα ταλέντα και τις κλίσεις τους, αλλά και οι ίδιοι προσπαθούν να συνεχίσουν να μαθαίνουν μαζί με τα παιδιά.

Τις προηγούμενες δύο δεκαετίες, τα σχολεία Reggio Emilia έχουν αποσπάσει σημαντικές διακρίσεις παγκοσμίως, λαμβάνοντας **βραβεία**, όπως το LEGO Prize, το Hans Christian Andersen Prize και τιμητική διάκριση από το Kohl Foundation. Σήμερα, σχολεία σε όλο τον κόσμο (ανάμεσά τους και σχολεία σε 30 Αμερικάνικες Πολιτείες), χρησιμοποιούν τη **μέθοδο Reggio.**